

გაძლიერებული მოძრაობა ირ- რადიენტის ტიპისა დიდს გავრცელებას აუწყებს უტარდის პოლიტიკის მე- თაურს კრისისი. კრისისი მგობა- რია ავსტრიისა და, მეტო რა დო- რა აქვს, ავსტრიის რამ არ აწუ- ნინას, თავის თანამებამყოფი წი- ნადამდეგ სასტიკი დონისიგბანი უნდა მიიღოს, ამ გვარი საკვიცილი, მეუფერებელი ერის სურვილის, სახედას უტარდის და ნდობას უკარ- გავს ამ გამაჩრჩილს სხედმყოფო მოადგაწეს.

თავი ავსტრიისათვის რომ ტრენ- ტინოსი და ტრინტის ჩამორთმე- ვა სიცილიად და სუდის შეხუტვა იქნება. საქმე იმაშია, რომ ეს ორი მხარა ადრიატის ზღვის პირზე არის და ეგენი რომ იტალიის და- უთმოს, ავსტრიამ სხელი უნდა აიღოს თავის ფლობაზე და სხვის ვაჭრო- აზე დაეც, რადგან სხვანა ადრიატის ეგენის ნავთსუფა- დღები, ამისათვის, ავსტრიის თუ ძალიან დიდი გავრცელება არ და- დაგა დარბამი მოუფლოდნენს გან- საცხადში არ ჩავარდა, უამრად ვერგანს დაუთმობს ტრინტს, რა- დგან მისი დათმობა თავის რა- ვილას გვავნება.

ნაყოფებს გაჭირვებში არ არის სალიტერატორის კაბინეტი ერთგუ- ლის საქმის გამო. კონსერვატო- რების მეუფერი მარკიზი სალიტ- სბერი და მისი თანამოაზრე ბაი- დური ირწმუნდებიან არასა ჰუმა- ნიტატი, რომ ძირიანად ადამიანებს არ აწუხებენ უკანონო კანონებს. უკანონო კანონები ერთგულად მოძრაობს: ამ უმუდურს განსაკუთრ- ზე განვიხილავს სახლის თითქმის გან- ვებაც არა სწავლობს. წყლის ცხრთიერული ისე ცოტა მოვიდა, რომ ორს თითქმის არ ეყოფათ საჭმელად. შიმშილობის მართა- დინი უფრო მეტად გაუწირებს ირდინადიელებს ბუქს, თუ მთავ- რობა არ დაეხმარება, მაგრამ უკანა- სკენელი დახმარების მაგიერ ურუნდა ავიწროებებს. ირდინადის ერის მომ- ბრებიც, გვიადსტრიაში, ეს ყველა დახმარებული ერის ერთგული მე- ვობარ. მოსარჩელი, და ჯარნიორ- დელი განცხრებას არ ეძლევიან და სციდილობენ დახმარება ადამო- უ-

ჩინონ და თანადრძობას მიუშო- ვონ ინგლისში. ჯარნიორელი მაგ- ნაურობს ირდინადის და მხერ- ვადდედ სწავლობს ამ ერის ეკო- ნომიურს მდგომარეობას, გვიადს- ტრიაში იგივედ მოაზრდინდობი ჰქვად- უტარდის ირდინადის დახმარების სა- ჭირობებს, სასამოფინო ისაა, რომ თანდათან ინგლისის ერთ მეტს თა- ნადრძობას უცხადებს გვიადს- ტრინასა და მის ერთგულს თანამო- აზრებს ჯარნიორელისა და ამ ცო- ტა ხანში, საცა-კი არჩევნები მოხ- და, ეველგან გვიადსტრიაში მომ- ბრებს გამოარჯებს. თუ ამ გვარად წავიდა საქმე, სალიტერატორი, რომ მამაგადს არჩევნებზე დიდიერადე- ბი გამოიხილავს და მაშინ ირდინ- დის ბედიც სამუდამოდ გადაწყ- ედება.

რამადათუ რადა ვთქვათ? ბევრს ვერაფერს ვიტყვით სხვა და-სხვა გ- რემობის გამო. ადვინშითა მიზა- რებად, რომ წყლის ოსამიყვით ბევრი სახათაბლო საქმე დაატე- და თავზე. ჯერ იყო ჯდა კრისტი, კუნძულზე მოხდა ამბობება და კი- ნუნად სახერხეთმა ომი გამოუც- ხადა მუმდედ უსამოაზრება მოუწ- ხდა სომხეთის პატრიარქთან და სომხების საერთო კრებასთან იმ ანუეულობის გამო, რომელიც იყო ოსამიყვით სომხეთში, და ბოლოს ბერძნების პატრიარქთან ისე გა- უწყვედად საქმე, რომ პატრიარქმა დროებითი ეგვედსიგები დაუწინა- რესაკვირველია ამ გვარი სასტიკი განკარგულება პატრიარქისა ბერძ- ნების მივედრების მოახდინდა და მთავრობასაც დიდი სიფრთხი- ნად და გონიერება უნდა გამოეჩინ- და, რომ სასტიკი მოქმედების ამ- ბობება აეცილებინა თავიდან.

ასალი ამბავი

* * * გუშინ წინ სადამოხედ ტელიოს- ში გარდაიცვალა ტელიოსის დედითა გიმნაზიის უფროსი ეკატერინე მ რი- დატაე სა, რომელიც წყლის 50 წლის მოღვაწეობის იუბილე იღვასასწ- ლა.

* * * ის ქვის ზეგვი, რომელიც კავ-

კავის გზაზე ყაბეგსა და ლარსს შუა ჩამოწვა, ამ თვის 9-ს გაუწმენდათ. მაგრამ კობსა და გუდურის შუა აზ- ვედ ღღეს ობს ადგავს თოვლის ზე- გე ჩამოწვა. ჯერ-თან და ბილარაზე ერთ ადგილზე მსოფლიო მოსულა. ამ თვის 9-ს, საღამოს, საღვურს მღერისა და გუდურის შუა გზა გას- წმინდეს ერთის მარხის გასაღულია. იმედ ჰქონდა მარხის საღამოს ზე- გეზე გზა გადაცხანათ მარხილების საღვურად. მაგრამ ამ თვის 10, შაბათი, დილით დევნა შუა და რამ- შაყაბებისა და ჯვარს შუა და შინელი ბუქიაა. ინფერები შიშობენ, რომ ახლდ გაყარისლ ვიწრო გზებზე კ- დე არ ჩამოწვის ზეგვი. მრავალი ადგავს მარხილების მიღვა-შისგა მოსსა, რადგანაც ახალი გზები ისე დაუგეგმავს. გუდურისა და კობს შუა მგელი გრადუსი ყინება თქმე.

* * * ივერიის გუშინდელს ნო- მერში, საცა დაბეჭდილი იყო ქუთაის- სიამი მოკლეობის ამბავი ნესტორი ყო- ფანის დაქრის სხედი ჩაკვიძის მიერ, შედგომით არის ჩაუკვამი, რომ სე- ვედ ჩაკვიძი უთხრებდა დასკრა თა- ვის საბლ-კოპიე. ჩაკვიძი, ტა- ვლისში სასტიკი პეტროლის პატ- რიონი. ნამუდრად-კი სხედი ჩაკვი- ძი დასკრა სუბეგლი და უსაბედლ- არა ზემოხსენებული ნ. ჩაკვიძი, არა- მედ გ. ჩაკვიძი.

* * * ჩემ მოგვიედა ეს-ის არის ახლად დაბეჭდილი პეტროლის წე- რის დღენი და ხატვის ნიმუშები. შედგენილი სამსონ დათეზის მიერ. დღენ ში ჯერ საფარჯიშობია ხატვის დაბეჭდილი, მერე ასობია მარტივ ნაწილებად დაყოფილი და ამ ნაწი- ლების ნიმუშებია წერის საფარჯიშო, შემდეგ თეთი ასობები და სიტყვები, ჩაწერისა დაგეში. მხედლის ნუსხურს მისდევს უფრო მომცრო ნუსხური და მერე გაკრული ხელია, რომელ- საც წინ უღდის აგრეთვე მსოფ- სარჯიშო გაკრული ხელის განსამარ- თავი. დღენი წერის საცოდალ ლა- მახალ არის დაწერილი და ღირს 26 კაბ.

* * * 9 ნოემბერს მოუღა ტეუ- ლისში დღეში პეტრებუგადამ, რომ

ხედა, 10 ნოემბერს, წამოგა კავკასი- ში კავკასიის მთავრ მმართველის თა- ნამეშვე გრავი ტატიშვიტი.

* * * სოფ. ავღეცი (გორის მაზრა): სოფ. ავღეციში ერთი აღმთრეუ- რა მოხდა. თ. ალექსანდრე ამბრეჯი- ბის სახლი დაუბნა თორბეტს სათხედ ცეცხლი გაუწინდა ამ ორიოდ დღეში და სათ ნახევარში ორ საათუ- ლიანი მოზრლილი ხის შენობა, სულ ნაურად იქა. დიწვეა სულ მოლადა სახლის აფეკი, ნოთეულობა, ორბოტი თოხანი ფული; ადამიანს უმედურება-კი არა მამხდარა. მხო- ლოდ ახლგზხდა ქალი, ამივეგების რძალი, ავღეციური ძლივს მოასწრის და გამოიყვანს, მაგრამ ავღეციურს ძრიელ შემწინებდა და შიშით უფ- რა ავღ გახდა. დარჩა სახლის პატ- რონი გულ-ხედ დაკრეფილი და და- ლანებუი. მოვიღ მისი საჩრო-საბა- დებელი შეხორბლები ცეცხლში ერთს წამს შთანთქ. ზარალს გისუ- ლოს კაცმა თუ შიმშილს, მერე იქა- ამ ზნაირში. ყველას ებრალება და- ზარალებული; შებრალებსთან კარგი იქნებოდა შემეგებლად ამოიჩინათ და მათი ცოტათი მაინც არის შემეგებუ- ქებინათ სახლის პატრონის გაჭირე- ბული მღვამარება.

* * * სოფ. მეგრუხევი: ცეცხლი, რომელიც სოფ. მეგრუხევის ტყეებს ორს ახლავს ცეცხა, რაც წყებში დაწე- ყო, თითქმის ეს ორი დღე იქნება, ჩაკია. დიწვეა თანხედ დილორამისი. ზარალი ათას მანათლედ უნდა იყოს: ახალგაზდა მ- ჩაკვიძი, გზებს ვარ- და, სოფლის მოხედებისა და სოფ- ლის მწერლების ავ-კარგინაზასაც მიაკია ურხადლება. ყველა მამასა- ნი საქმე უსაბედლს, რომ ყოველი თქვე- ნი საქმე და პირდაპირი მოვლერობა სიტყვიერად, თუ წერილობით სთქმე- ლად, გაკრეფით, კანონიერად უნდა აღსარსოლოთ. ვისც მწერლები არა გვაუთ, ან თუ უხერო მწერლები გვაუთ, უნეველად კარგი მწერლები უნდა მოსტებოთ: მოვინდა და კე- თილ სინდისანებო.

* * * სოფ. დიდა ლილა (უფლი- სის მაზრა): ოქტომბრის ოც და-რუას დიდ-ლილაში მტკარებელი ოქრო-

მთელი ტანი აუკანკალდა. ნაღველში ისე შეუტედა სული, თითქო ლოლი დადგეს გულზეყო. ადელი არ იყო, რომ ძროხა მოკვდილიყო, ის ძრო- ხა, რომლის ბალად მთელს ნაზარში არ ენა, რომელიც დღემო ხუთ თუნჯ- ზე მეტს იწველიდა და თითქმის თხუთ- შეტ მანათს— ორს თუმანს ფულს ანა- ლდებდა. მერე ასე უეცრად რად გახდა ავად, რაზედ წაართვა პატრონის შე- მოსაწოდებე ვანა არ უფლდებენ, ვანა საკვები აკლდა? თივა-ბალახს ყოველ- თვის აპქვიდნენ; სხვა ნაირი მოკლა კიდევ სხვა იყო. მეტი რაღა უნდა ძროხას.

ლოუზამ ტომები და ქილომი შე- მოიგებან. ორივენი ერთად ფრთხილად დალუქეს ტომების ვადაფრება და აკე- ნის უმწველსაეთი მთლად შემოაბრ- ლეს. ლოუზა და ლიზობარი რომ გა- ჰამებულნი დასტკროდნენ ძროხას, ქამებში აბავაში დალიოდნენ, ჰქვიდნენ, კავანბდნენ და მამალმა ერთი თავის ყოელიყო შემოსახსა.

II — ჩაიწვეტ მაგ ხმას თუ არა, შე ფინთო, შენა! ეუბნებოდა ლიზობა- რის ცალი პატარა ბავშუსა და თან

როსა აკეთებდა ლარებისთვის— აი, მე შენ განყენებ ყვირილსა და ჩხავილს! მაგრამ მამაწველი დღის მეუქია არ ესმოდა, თავისთვის ავიწაში იწვა და უფრო უმხატვლა ტირილს. შედღვე ყმაწვილს ჩამტარებული ხეგლედა დაი- წყო.

— ან, შე ფინთო, შენა, აღარ გაა- თივებ მაგ ჩხავილს! — წყრომით ეუბნე- ბოდა დღედა. — ბუნებთან ძალიერ იყო მოსაწოდებელი. ა მეუფელობის შესტ- კეროდა. ორი კატა ყაზახზე კადასე- ნით მოხეველიყო და ტკილიად ეძი- ნათ. ლიზობარის ცალიდ რომ ყაზა- ხზე დასდო და აკავანთან მივიდა, რა- დგან ყმაწვილი ისევე ჩააოდა. ონ, რა სასკოლიდ სანაბავი რამ იყო იმის პა- ტრია, გამხდარი და გაკითხებულა პოლისებო. თვალის ქუთუთობები სულ ერთიან დასწითლებოდა და პირი ღია ჰქონდა. ისე იყო დასცხეული, რომ ტირილს ძლიერად ახერხებდა: მთელი ტანი უთრთოდა და უთამაშებდა.

— აღარ ვათავებ, მაგ წრობის, შე საძაველო, შენა! კიდევ დაუფეროა დე- ნადა და აკვენს დასწულ, აზამობარა- საწალი ბავშვი, გაუბერტყა თივა და სტელ-მფორედ ჩააწვიანა ბეტბუტით: აბა

ესლა მიინც დაძინენ... მე შენი ყუ- რის გდების თივა არა მაქვს: ღირსს რომ უნდა მოვეშხებოდა.

დღე ისევ მოზარდა აკვენს, მოჯდა ბუხართან, ცეცხლი-პირისა და ბერე- დალუქო თითქმის სრულიად ჩამქრალს ცეცხლში. ძალიე წამოდგა, შემოუ- რა ოთახსა და იატაკს სუნეი დაუწე- ყო. კატებაც ვარდებიც, ვიხიზორენც, გადმობტნენ ყაზახიდან და სკამებზე შესუბდნენ. სწავილდ ამ დროს ლი- ზობარი და ლიზობა შემოიგდნენ ოთახ- ში.

— ჩვენს თაულს რაღაც მოუფ- და, მეშინია, არა დაფმართს-რა, ძლიერ ავად არის.

— ცოლი ისევ ცეცხლს უბერავდა, ამ სიტყვების გამოგნებზე უეცრად მოზრუნდა და მკანა შეგუბრდა.

— რას ამბობ, ადამიანო, რასა?

— იმას ვამბობ, რომ თაულა ავად გახდა-მეთქი, არ გესმის, რასც ემ- ბობ?

— რა დემბრია, რა მოუცილდა?

— რა ცოც, რა დემბრია, ფილ- ტებში რაღაც... ჰმათ სულ ადარა- ფერს არა სკამს და ფერდები ძალიან ასდის-დასდის,

— ძალზე ხრიტინებს, დაუძაბა ახ- ლა ლიზობა.

— ჰო, ძლიერ ავად არის, სთქვა კიდევ ბიძია ლიზობარა და დარდისა- დან ბრახ-მორეულმა ქული ვადახუტეა. — თუ თეძომა ამბავია ლიზობარის ცოლს ისეთი თანხარი დასკა, რომ ლაზარეს ევლარ ხებრებდა. ასე უეცრად ავად გახდა იმისი ლიზობა თაულა, რომე- ლიც მთელის უბნის ძროხებსა სჯობს, ისეთი მიწველილი, რომ იმისთანა ძროხას ევლარ-კი იშოფის სადმე ეტლანდელს დროში... სახტად დარ- ხა, სიტყვა ვეღარ ამოვიღა და ისე, პირდა და მხერხამოყრილი, შესე- ტკროდა ქმარს.

ბოლოს, თითქო გამოეშხილდო, მკაცრად შეხედა და დაუფერავა:

— თაულა ავად არის, ხრილდებს და შენ-კი შინა გიხიარ და ეტყები! იქნება გგონია, მეთიოლები მარტო ძალიერად არჩენენ, აი შე მუხავ, შე გაუთლელო მუხავ... აქამდისინ ათ- ვერ უნდა წასულიყუე მეთიოლის მო- საყვანად და შენ-კი გვირ დაგია პი- რი. საკონიერ რომ სულ გავცილო- ტოს ქირმა, მგონი ადგილიდან არ- კი დაიძრა? ის მიინც რომარ ვერ

შეიღი წასულიყო თავის მეზობლით ტყეში ურბინოა. მარტოეთის მინ- დროში, ესე სახს საარზედ, დასე- ლობდა ოთხი შეიარაღებული თათა- რი და დეწყო ძარცვა. ოქრუშვილსა და მის ამხანაგებს განეოკათ ერთი იმთავანი, მანარა და მარტინის დაე- შინათ კეტები და გაეშვიბინებნათ; ერთისთათარს ამოვიღა ხანჯალი დაე- ტაკებინა ოქრუშვილს მანანისთვის ცხლიერ გრემ მოკერათ. ჯდაბა ჰქონდა რვა მანეთი და ეტქის შაური. თათრები თაივანი გზას ვასდგომოდნენ. ლი- ლეულები მოვიდნენ ახალსთელში და გამოუტყველეს აქურს მამასხლის თაივანთი გარემოება. ოქრუშვილს ერთი თათარი ეცნო კიდევ. ოც- და-ცხრას დილით ადრე სოფ. მე- დანლოდგან ამოვიღა ორი მოხუ- ცებული თათარი; მამასხლისმა და ხალხმა ჰკითხეს: რისთვის ამოხედი- თო? თათრებმა ხან რა საქმე გაცი- რინეს და ხან რა. მართალიც არის: ყველამ იცის, რომ მუდანლოელს თა- თარის ახალსთელში საქმე ააგმო- ტყვეა: ახალსთელში სოფ. ზოგის ნათლია- ნათლიამა, ზოგის ფული მართებს და ზოგს პური, ზოგს ჯა- მაგირი მართებს და სხვა. უამებს ამ თათრები ოქრუშვილის გაძარცვა და თათრები ცოტა შეეჭიანდნენ, რაკ იკლდნენ, რომ უთოოდ იმთავა- ვანი იქნებოდა ვინმე. ცოტა ხანს შემ- დვე მოვიდა ერთი ახალგაზდა თათა- რი, აბაზა; წელზედ ხელსახოტი ეკ- რა ქაშის მავერიად და ორ ლულია- ნი თოფი მარზხდა ჰქონდა; ეს ის თათარი იყო, რომელსაც ოქრუშვი- ლი აბრ ლებდა გამარცხეს; ესევე თათარი ცოლის მძა გამოჩინილი ყაწუპისი, რომელიც ციმბირში ვიავ- ზუნა ამას წინად; ამ ბიჭის მამაც ახალ სოფელში იყო. მამასხლისმა გამოუ- ცხადა მამას, რომ ოქრუშვილი ზის ბიჭს აბრალებს გაძარცვსა. მას- ვიყვილოდა, ცხრა ნაირად ფირი ეც- ვალათ მამაშვილს. ვინც შესწევდად სახეზედ ახალგაზდა თათარს, მამზინე შეატყობდა, რომ ავანაჰობის ჩამდერ ის იყო. თათრები შეგეწენენ მამა- სახლისს, შევერიავე როგორიყო, სა-

მამაჩრხე, რომ ქვემ ახალი სუფთა ბზე გავგებოდა თაფლათის? დიდე- მ შენთვის, დეგრო!

ბავშვმა კიდევ დაიწყო ტირილი. ისეთი ნაირად იბრძოდა და იტანჯე- ბოდა ის საწყოლი, რომ აკვენსა-კი ჰქრავდნენ დიწყო იმის თითოლოდსა. საკოდავად, საბრალოდ დნობა უმე- დური. ხან მიყუბდებოდა და სუსტად ტირიდა, თათოვს შესწიფის ვისმეო, ხან-კი საწინადად გასწელებდა ზოლმე და სიმწარისაგან ხმა უმტკარდებო- და. მაგრამ არც დედა და არც მამა უყრს არ უმგებლად, ვერ გავო, რომ ყმაწვილი იტანჯებოდა და შეე- ცლას სიხოვდა. ისინი ისევ ერთმა- ნეთს უსაყვედურებდნენ. ადღველო- ლი ცოლი ხელების ქვეით ხმა მი- ლა ეუბნებოდა ლიზობარს:

— გგონია თაულა მოგირჩება, რომ აქ განყენებულხარ და პირი დაგილია? მერე ლიზობა მივბრუნდა და დაე- ფერავა:

— ეს სულ შენი ბრალია, შე არა- მზადებ შენა! უთოოდ აველინის მინ- დროზე გყვილოდობდა და უხერო ბა- ლობი ეუბნებოდა.

რუსეთი

(დ რ ა მ ა)

დამწავლის ადგილს იყვანა მოხუცი, ძონძებში განხლები, დედაქალაქის სახის გამომეტყველება განზორციელებული ტანჯვა-წარული იყო. ბებერი ჩაიკეთი იტყობდა საყურადღებო მოსულ ხალხისაკენ. ეტყობა, ვილას ექვსი.

— დელო, აქ ვარ.
საქონი ბავშვმა ხელედი გაიწოდა მოხუცისთვის.

დედამ, გავიგონა თუ არა შეილის ხმა, თვალბუნე ხელსაწი მიიფარა და აქეთიქეთდა. სასამართლოს ბოქალური ცდილობს დამწავლის მოხუცი. ყმაწვილი კარში გაიყენეს. შორიდან კიდევ მაისმა ბავშვის ტრინი.

— მსახურები მოდიანო, აცხადებს ბოქალური.

ყველანი ფეხზე წამოდგნენ. სიჩუმი... ხოლო ბებერი ისევ სკამზე ზის და ქეთიქეთებს.

საბარალბეული ოქმის კითხვას შეუდგნენ. მე-1411 მუსლი სისხლის სამართლისა, ყალბის ქალადღების შედგენა.

— ქალი ციმბირში უნდა გავაგონო— წამოიძახა ზოგერთმა. ბოქალური მივიდა და გაჩუმდა. ჯერ ოქმის წაითხვა კიდევ არ გაეთავებინათ.

სამხელეო ღრამა იყო აწერილი ამ ოქმში.

ამ საწყლის მოხუცს, ღარიბს, ღატაკს, ძონძებში განხლებულ დედაქალაქ ადრე შეძლებდაც ჰქონოდა და ბედნიერად ეტყობოდა. კანონიერი ქმარი ჰყოლია, ჰყვარებდა და თითონაც საყვარელი ყოფილა ქმარისა. სტრავრებდნენ ერთად, შრომობდნენ და თითო-ორი გროშს შავის დღისთვის ინახებდნენ. გვიდა ხანი, გროშის მით თუნებში შეყვინეს... შაბათი ღლე იყო. ქმარი, ბანი კონდუქტორი, სახელმწიფო ბანკის შემნახველს კასხში წვიდა, რომ ხარჯ-გადაჩინილი მანეთ ნახევარი მიეზარებინა შუანახად.

უკან რომ დაბრუნდა, ვილაც ამხანაგი შეხვდა. ორივენი ერთად შევიდნენ ლუღბანაში, შემდეგ კიდევ ტრაქტორში გადაკეთეს... და კონდუქტორი მონ აღორმისულა იმ ღამეს. მერაღ დამეც სხვაგან გაატარა. ნაცრობის შეხედრა სწორით საუბედურო იყო იმისთვის, რუსმა მეშხმ, თუ ერთი დაიწყო ქეთი, გვიანდა იცის გათავება. ამხანაგთან შრომოდ რამდენიმე კაბეიკი დახარჯა. მერაღ დღეს კასხი დგან რამდენიმე მანათი გამოიტანა, საქმე უკლებს დატრიალდა, კონდუქტორის რსებებიდან შინ მისვლა და გადასწვიტა, სულ აღარ წავალა. დაიწყო ლითობა და ყოველდღე თუნებითა მხარჯავდა. საწყალი კოლი შინ მარტოკა იყდა, ელოდა ქმარს და სტერიდა.

გვიდა ერთი თვე.

სულ წაღვლეს და დარღში გაატარა კოლმა ეს დრო. სასარცხობო ოთახის აყროლებულმა ჰყვინაც თათისი დაღა დატყო. ავად გახდა და ფილტვების ანთება მოუყოლა. ორის თვის განმავლობაში ექიმებს აღარ ეგონათ იმისი მორჩენა, მაგრამ იმისმა მაგარმა აგებულებამ სძლია ავიდა.

— არა, მაგას დანაშაული არა მიუძღვისრა, სთქვა უფროსმა მსახურმა.

როცა განაწინი წაუკითხეს და გამოუცხადეს, გამართლებული ხარო, ქალმა უარსი ქეთიქეთი მართო, ქალსამართლოს დარბაზში.

— არა, მაგას დანაშაული არა მიუძღვისრა, სთქვა უფროსმა მსახურმა.

როცა განაწინი წაუკითხეს და გამოუცხადეს, გამართლებული ხარო, ქალმა უარსი ქეთიქეთი მართო, ქალსამართლოს დარბაზში.

— არა, მაგას დანაშაული არა მიუძღვისრა, სთქვა უფროსმა მსახურმა.

როცა განაწინი წაუკითხეს და გამოუცხადეს, გამართლებული ხარო, ქალმა უარსი ქეთიქეთი მართო, ქალსამართლოს დარბაზში.

— არა, მაგას დანაშაული არა მიუძღვისრა, სთქვა უფროსმა მსახურმა.

როცა განაწინი წაუკითხეს და გამოუცხადეს, გამართლებული ხარო, ქალმა უარსი ქეთიქეთი მართო, ქალსამართლოს დარბაზში.

დეკემბერი

9 ნოემბერი

პატივსაცემი. II-პეტერ ბელომოსტი

„იუვენა“, რომ სახელმწიფო საბჭოში შეაქეთ წინადადება და უნდათ წიქეილის პატრონებს იაფის სარგებლით სესხ ალბა შეაძლინინანსხელმწიფო ბანკიდან. ამას გარდა განზრახვა აქეთ ექილის გასასაღებელს ადგილებში წიქეილის პატრონების ხარჯზედ სააგენტოებს დამპართონ სახელმწიფო კონტრაბანა სამინისტროს ზედამხედველობით.

იმავ გავნის გაუგონად, რომ სპარსეთმა ვალად ელა 18-3 წლის პირველი იტალიამდ გზატკეცილი გაყვანის რატიდგან თერანამდე, ან რუსს მეთვარადრებს მასეს კონცესია რიგის გზის გაყვანის ამ ადგილებში და არცხელებს და ასტრახს შარის. ამას გარდა რუსეთის ნავთობბანა „მეთვარადრე“ უნდა გაიმართოს. ხეინი მთავრობა სხარცეთში რამდენსამე ახალს საეღროს მპა-თავს.

10 ნოემბერი

მაირი. (პავლს სააგენტო) მემკვიდრე ცესარეიტი, დიდი მთავარი გიორგი ალექსანდრესძე და პრინცი ნიკოლოზისა გიორგი ხელ მიეღწენიზაილიან, ხოლო ევროს შუადღის იქნებთან ქიარს, სკა მათი უშაღლესობანი იმარზებენ რუსეთის საღილაბატო სააგენტოში და ინხუღვინენ ქედებსა. შემდეგ უშაღლესნი მოგზაურნი დათვლიერებენ გიზნებს სასახლას, სკა საღაობებია დამზახული მათ უშაღლესობათათვის. ორშაბათს ქედეს სადილი ექმნება გემარტული აბდინის სასახლეში, ხოლო სამშაბათს მათი უშაღლესობანი დათვლიერებენ პირამიდებს. იქვე იქმნება მომხალბეული საუბნე; ოთხშაბათს მათი უშაღლესობანი წაუღწენ ლესებს, ხოლო 9 დეკემბერს სუენილამ ინდეთის გავგზავნებინან.

3ეტერბურგის ბირეა, 9 ნოემბერი.

სახელი	მან.	მან.	მან.
გიორგი-მანუილი ოქრო	—	—	67
ტაშოვის ეკონომი	—	—	135
მანუილი ვერცხლის ფული	—	—	1
9/4 პირველის შინაგანის სესხის მომგები პილგო	233 1/4	—	—
— მორისა	212 1/4	—	—
— მესხისა	—	—	213
გრაზნაბის ფერდენი ტილისის ბანკისა	—	—	—
ქუთაისის ბანკისა	—	—	—
ტფილისის სურთორი ნილბის საზოგადოებისა	—	—	—

განცხადებანი მსწავლეობის ქელს

ჰაურის ასწავლოს ყმაწვილებს სხვადასხვა საგნებში, რომელსაც გიმნაზიაში ასწავლიან.

საპარონის ქუჩა, სახლი № 26, სადგური ჩაბოტკევისისა M. K.

(2 1)

ქართულ დრამატულ საზოგადოების მმართველობამ 26 ღვინობისთვის 1890 წლ. გადასწყვიტა, დანიშნოს სასლ ჰაესხის დასჯილდობლად ორი პრემია: 1) ოცი და 2) თორმეტი თუმ. შემდეგის პირობებით.

1) პრემია უნდა იყოს ახალი, ე. ი. ისეთი, რომელიც არა ყოფილა წინა დრამატული, დაბეჭდილი და ან გასინჯული დრამატული საზოგადოებისაგან.

2) დასჯილდობლად წარმოდგენილი პრემია ორიგინალური უნდა იყოს. პირველი ჯილდო მიეცემა ყოველ ორიგინალურ პიესისათვის, მხოლოდ მეორე ჯილდო შეიძლება დანიშნოს იმ პიესისათვისაც, რომლის სიტყვები აღებულა უტბო ქვეყნის პიესიდან, ან მოთარბობიდან. ამ უკანასკნელს შემთხვევაში სჯობს, რომ ეს სიტყვები შეეცვრებოდეს ჩვენს სტოგებას და მწერალმა დასახელოს ის თხზულება, საიდანაც აიღო სიტყვები.

3) პიესის სიტყვები შეიძლება ნაშველი ცხოვრებლამც იყოს აღებული, მხოლოდ ისე-ქი, რომ კრძალ არაიქნას იქნას შეურაცხავილი და საზოგადოებამ არ იცნოს სცენაზე გამოსული მომქმედი პირი.

4) პიესში ქართული ცხოვრება უნდა იყოს დასტული და უმთავრესნი მომქმედნი პირნი ქათთველი უნდა იყვნენ და არა სხვა ტრამაზანი, თუ იმერელი, მეგრელი, ხევსურთი, ან სხვა ისეთი ქართველი იქნება გამოყვანილი, რომელთაც განსაკუთრებული კილა აქეთ, ეს კილა არ უნდა იყოს დამანერჯებული, ან სასაცილოდ აგდებული.

5) პიესას არ უნდა ეწინაუდეს, რომ უყუ დაწერილ ქართულ ან უცხო ენაზე პიესის მიხედვით.

6) პიესა შეიძლება კომედი იყოს, ღრამა, ტრაველი, სცენები ისტორიული ან ელანდული დროისა და სხე, ვადეილისა ანუ ფრანს გარდა.

7) პიესა უნდა შეიცავდეს 3 მოქმედებაზე არა ნაკლებს და აგრეთვე სასურველია, რომ მასში იყოს გამოყვანილი არა უმეტეს 15 მომქმედი პირისა.

8) პიესა უნდა გამოგვანოს დრამატულს საზოგადოებას (მის თავმჯდომარის გიორგი თუმანიშვილის სახლობაზე, ტფილისს, პარიზის ქუჩაზე, სახლი № 8) ორ დაბეჭდულ კანფერტად. ერთში უნდა იყოს პიესა რომელსამე დევიზით, ანუ ფსევდონიმით; მეორეში უნდა იყოს აღნიშნული ნაშველი გვარი ავტორისა და ფსევდონიმი ანუ დევიზი გამოაშკარავებული. მეორე კანფერტა მხოლოდ მაშინ იქნება გასინჯული, თუ პიესა კარგი და ჯილდოს ღირსი აღმოჩნდა.

9) პიესები წარმოდგენილი უნდა იქნას ავტორისაგან მომავლის წლის 1-ს ენევისთვედ.

10) პიესებს დრამატულ საზოგადოების მმართველობა განიხილავს იმათის თანდასწავნით, რომელთაც მმართველობის და სცენის მკონდენ ცნობს.

11) თუ პიესა ჯილდოს ღირსად იქნა ცნობილი, მმართველობამ უნდა გამოაცხადოს მოკლედ იმის უმთავრესი ღირსება: ასევე უნდა მოიკცეს მმართველობამ იმ პიესების შესახებაც, რომელთაც თუმცა ჯილდოს ღირსად ვერ იცნობს, მაგრამ იმის ავტორს-კი სასცენო ნიქს შეაძენეს.

12) ჯილდოს მიცემის დროს ავტორს ხელწერილი ჩამორთმევა, რომ ის თავისი პიესის ამას იქით სცენას დრამატულ საზოგადოების საკუთრებად, ხოლო ერთის წლის შემდეგ ავტორს ნება ექნება დაბეჭდოს პიესა და გაყიდოს დაბეჭდილი თავის სასარგებლოდ.

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ წინის მაღაზიაში ისყიდება

РУССКОЕ СЛОВО

მეორე გამოცემა ნაწ. I.

ფასი 30 კაპ., ვინც ოც-და-ათს წიგნს იყიდის ერთბაშად ნაღდს ფულზე, ითარი წიგნი დავთობა 25 კაპ.

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში ისყიდება:

დედა ექა და ბუნების ქარი

გამოცემული „წერა-კითხვის საზოგადოების“ მიერ.

დედა-ენა, ანუ აზნანი და პირველი საკითხავი წიგნი, გამოცემა მეშვედ. შასი ექვსი შუგა.

ვინც ერთბაშად ნაღდს ფულზე იყიდის ოც-და-ათსან მეტს ცალსა, წიგნი დავთობა 25 კაპ. შასაღ.

ყლისათვის ყოველს წიგნზედ დაბეჭდება ორი შუგა. ხოლო ვინც ოც-და-ათსან მეტს, ყოველს „დედა ექას“ წიგლებს, თითო წიგნის ყდაში გამოერთმევა მხოლოდ რვა კაბეიკი.

„ბუნების ქარი“, ანუ საკითხავი წიგნი, უმცროსი კლასებში საზარებელი, მეექვსე გამოცემა. ფასი თხუთმეტი შუგა.

ვინც ნაღდს ფულზედ იყიდის ათს ცალს, წიგნი დავთობა თოთხმეტ შუგად, ვინც ოცსა—გამეტ შუგად და ვინც ოც-და-ათს—სამ აბაზად ყლის უნდა დავთობოს თითო წიგნზედ სამი შუგა.

ვინც ტფილისს გარეშე წიგნს დაიბარებს, გასაგზავნი ხარჯა თითონ მიეღვლებს უნდა იქნოს.

მიეღვლებს ანუ აღბრინი უნდა დაიბაროს:

თილის. Въ книжный магазинъ Общества грамотности. Дворцовая ул., домъ Зем. Банна, № 102.